

M**K****B****T****Á****J****É****K****O****Z****T****A****T****Ó**

*Ünnepi rendezvény a Társulat
alapításának 50. évfordulója
alkalmából*

2008. november 7.

PROGRAMOK
RENDEZVÉNYEK
BESZÁMOLÓK
JELENTÉSEK
RÖVID CIKKEK
KÖZLEMÉNYEK
HÍREK
HIRDETMÉNYEK

*BARLANGKUTATÓK SZAKMAI
TALÁLKOZÓJA*

2008. november 8-9.

2008.

november-december

KINCSES JÚLIA
1922—2008

Társulatunk alapító tagját az áprilisi küldöttközgyűlésen még 85. születésnapja alkalmából köszönthettük, arról beszélgettünk, hogy filmre vesszük barlangos élményeit, majd júliusban váratlanul arról értesültünk, hogy eltávozott közülünk.

Geológus technikusként a Magyar Állami Földtani Intézet munkatársa volt. A 40-es és 50-es években számos nagyszabású és sikeres barlangkutató expedícióban vett részt, többek között a Béke-barlang és a Pénz-pataki-barlang kutatásában. A Béke-barlang feltárásának 40 éves évfordulója alkalmából tartott jubileumi rendezvény alkalmával került újra szorosabb kapcsolatba a Társulattal. A Mátyás-hegyi-barlang Centenáris szakasza feltáró kutatásának és térképezésének is aktív részese volt. Utóbbi barlang felfedezésének jubileumi évfordulója alkalmából – idős kora ellenére – ő is lejött az első nagy teremig, s többünket elkápráztatott frissességével.

Társulatunk 1999-ben tiszteleti tagjává választotta. Szívén viselte a Társulat ügyeit, ő kezdeményezte ez év tavaszán a Vass Imre sír felújítását is, melyet jelentős adománnyal támogatott. Őszintén sajnáljuk, hogy szándékának megvalósulását már nem érheti meg. Rendkívül szerény, csendes, mindig vidám alakját nem felejtjük el.

F. N.

GYÖRGY PÉTER
1938—2008

György Péter 1938-ban született Budapesten. A Budapesti Műszaki Egyetem Vilamosmérnöki Karán, a Gyengeáram Szakon szerzett diplomát 1961-ben. Utána a Budapesti Rádiótechnikai Gyárban dolgozott, ahol hamarosan a Műszerfejlesztési Osztály vezetője lett. Ott dolgozott a Gyár megszűnéséig: 1994-ig. 1959-ben lépett be az ÉKME Ásvány és Földtani Tanszék Barlangkutató Csoportjába. Az első években részt vett a Vass Imre-barlang végponti feltáró kutatásában.

Kezdetől fogva bekapcsolódott a Gádoros Miklós által vezetett barlangi műszerezési munkába. A barlangi klíma- és csepegésmérés állandó fejlesztésén kívül közreműködött a barlangi litoklázis-fluktuáció első mérésében is, amelyet 1966-ban mikrométer órával, egy héten át éjjel-nappal, váltott műszakban végeztünk. György Péter kidolgozott egy tízezerszeres nagyítású távmérő műszert, amely 1971-ben már lehetővé tette a hézagterefogat-ingadozás folyamatos mérését. Az ő érdeme, hogy megtaláltuk az összefüggést a kőzet hézagterefogat árapály- és földrengés-eredetű ingadozása, valamint a forráshozam-változása között. A nagy érzékenységű mérést lehetővé tevő mérőberendezést 10 éven át rendszeresen ellenőrizte és üzembe helyezte a, mert a barlangban való közlekedés hőhatása a beépített szuperinvaracélcsővek ellenére is gyakran elhangolta a műszert. Segítségével a világon elsők között tudtuk kimutatni a karsztforrások hozam-változásában megjelenő geofizikai hatások jelentős szerepét.

Műszerépítő és -kezelő munkája mellett rendszeresen részt vett a Vass Imre-barlang folytatásának feltárásával kapcsolatos munkákban, így pl. a Musztáng-barlangban és más kisebb barlangokban végzett kutatásokban is.

A Társulatnak 1961-től 2006-ig – kisebb megszakításokkal – volt tagja.

Köszönjük Neked Péter, hogy a Csoportunkban kialakult barátság tűzét Te tápláltad a legnemesebben. Eltávozásod miatti szomorúságunk mindig örömmre fog változni, ha Rád gondolhatunk. A Jóisten engedjen Téged Szent színe látására mindazért a sok jóért, amit értünk tétél. Kedves Petymeg, Isten veled!

Maucha László

KITÜNTETÉSEK

Szeptember 30-án Dobogókőn, a Magyar Természetbarát Szövetség elnöke Szabó Imre és minisztertársa, dr. Gyenesei István dr. Téry Ödön Emlékérmet adományozott *dr. Dénes Györgynek*, Társulatunk tiszteleti elnökének. *Adamkó Péter*, a Magyar Barlangi Mentőszolgálat riasztásvezetője a Természetjárás fejlesztéséért ezüst fokozatot vehette át.

Mindkét kitüntetettnek szívből gratulálunk.

PROGRAMOK, RENDEZVÉNYEK

HALOTTAK EMLÉKÉÜL – ÉLŐK INTELMEÜL

Ki gondolná, hogy idén már tizenhatodik alkalommal jelenik meg az ismert mottó!

Az idei csendes megemlékezést 2008. október 30-án 17³⁰ órakor tartjuk a Szemlő-hegyi-barlang fölötti Barlangkutató Emlékkertben.

Minden tagtársunkat és a hozzátartozókat szeretettel várjuk, hogy együtt emlékezzünk elhunyt barlangkutató társainkra.

ÜNNEPI RENDEZVÉNY

A TÁRSULAT ALAPÍTÁSÁNAK 50. ÉVFORDULÓJA ALKALMÁBÓL

2008. november 7-én 10 órakor

a Magyar Állami Földtani Intézet (Budapest XIV. Stefánia út 14.) dísztermében

Program:

10⁰⁰ Ünnepi köszöntők

Dr. Leél-Óssy Szabolcs, a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat elnöke

Dr. Kordos László, a Magyar Állami Földtani Intézet igazgatója

Haraszthy László, a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium természet- és környezetmegőrzési szakállamtikára

A Társulat alapító tagjainak köszöntése

Visszaemlékezések

Dr. Dénes György, a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat tiszteleti elnöke és alapító tagja: **Társulatunk újjáalakulása 1958-ban**

Székely Kinga, a Barlangtani Intézet ny. vezetője, a Társulat volt ügyvezető titkára:

A Társulat meghatározó egyéniségei – akikkel együtt dolgozhattam
 Hazslinszky Tamás, a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat társelnöke és alapító tagja: **A Társulat kiadványai és rendezvényei az 50 év alatt**

Dr. Leél-Óssy Szabolcs, a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat elnöke: **Kihívások keresztüztüében, az 50 éves Társulat jövője**

13⁰⁰ Fogadás

15⁰⁰ A Társulat nagy múltú, ma is működő barlangkutató csoportjainak visszaemlékezései

Dr. Dénes György–Dr. Gyuricza György–Dr. Végh Zsolt: Meteor Barlangkutató Szakosztály múltja és jelene

Kesselyák Péter–Hopoczky László: A Budapesti Vám- és Pénzügyőr Egyesület Barlangkutatója Csoportja (ma Szilvássy Andor Barlangkutató Egyesület) múltja és jelene

Dr. Lénárt László: A szervezett miskolci barlangkutató 1958—2008

Maucha László, a Társulat alapító tagja – Kovács András: A Papp Ferenc Barlangkutató Csoport múltja és jelene

Dr. Szunyogh Gábor–Zsolyomi Zsolt: A Ferencvárosi Természetbarát Sportkör Barlangkutató Csoportjának múltja és jelene

Szolga Ferenc: Az Alba Regia Barlangkutató Csoport közel öt évtizedes munkássága

A Társulat ma is működő szakosztályainak beszámolóí

Dr. Lénárt László–Böröcsök Péter: A Társulat oktatási tevékenysége

Dr. Fodor István–Dr. Laczkovits Gabriella: A Barlangterápiás és Klimatológiai Szakosztály tevékenysége

Eszterhás István: A Vulkánszpeleológiai Kollektíva két évtizedes tevékenysége

Mikolovits Veronika: Ők sem mások – a Mozgás- és Élményterápiás Szakosztály tevékenysége

Csoportok beszámolóí (az eddigi jelentkezések alapján):

Bevezető előadást tart Polacsek Zsolt, társelnök: **A magyar barlangkutató a 21. század kezdetén**

Bekey Imre Gábor

Rózsadombi Kinizsi

SZIKKTI

UTTE Szabó József

Vakrák

Szünet

19³⁰ Archív filmek vetítése a Társulat és a csoportok életéből

A rendezvény keretében kiállított egykori fényképeken megelevenednek a Társulat 50 évének jeles személyiségei, legfontosabb eseményei, rendezvényei.

Részvételi díj: MKBT tagoknak 1500 Ft, nem tagoknak 3000 Ft, amely a fogadást is magában foglalja

A Szakmai Találkozóán is résztvevők: MKBT tagoknak 3000 Ft, nem tagoknak 6000 Ft.

BARLANGKUTATÓK SZAKMAI TALÁLKOZÓJA

Budapest, 2008. november 8–9.

Magyar Állami Földtani Intézet
(XIV. Stefánia út 14)
díszterme (II. em.)

November 8.

9⁰⁰ Megnyitó

A Cholnoky Jenő-pályázat eredményhirdetése

10⁰⁰ Szakelőadások

Hevesi Attila: A Würm-végi–korajelenkori éghajlatváltozások hatása Közép-Európa karsztvidékeiben

Simoncsics Gábor: Barlangok és bányák hőtechnikai hasznosíthatósága

Eszterhás István: Felszíni gránitformák és gránitbarlangok Galíciában

Darabos Enikő–Lénárt László: A Bükk-i Karsztvíz Észlelő Rendszer által szolgáltatott adatok kapcsolatainak vizsgálata

Németh Ágnes–Lénárt László: A Bükk-i Karsztvíz Észlelő Rendszer adatainak periodicitás vizsgálata

10⁰⁰ *Barlangi biztonságtechnikai fórum* (szakelőadásokkal párhuzamosan, külön teremben)

Taródi Péter: Biztonsági szabályok szerepe, jelentősége, helyzete a barlangászatban

Az 1965. évi baradlai baleset elemzése a biztonsági szabályok tükrében

A két bevezető előadás után kötetlen vita.

Szünet

Surányi Gergely–Kovács Richárd: Hőmérséklet-mérés a Csévi-szirtek barlangjaiban

Nagy Sándor: A Budai-hegység hidrotermális folyamatainak szerepe a Bátori-barlang és a Ferenc-hegyi-barlang kialakulásában

Gadányi Péter: Falenyomat-üreges bazaltlávában

Mikolovits Veronika–Göröcs Dóra: A barlangtúrák (nem tudományosan felmért) hatásai a sérült résztvevőkre

13⁰⁰ Ebédszünet

14⁰⁰ Szakelőadások

Dezső Zoltán–Molnár Mihály–Futó István: A szén-dioxid izotópanalitikája a Baradla-barlang levegőjében

Berényi Üveges István–Berényi Üveges Judit–Vid Gábor: Beszámoló 2007–2008-as tevékenységünkről

Surányi Gergely: Geofizikai mérések a Molnár János-barlangnál

Kocsis Ákos: A Dunántúli-középhegység víznyelős területeinek összehasonlítása I. rész: Bakony

Kocsis Ákos: A Dunántúli-középhegység víznyelős területeinek összehasonlítása

II. rész: Dunazug–Vértes

Glöckler Gábor–Gál Benedek: A Mecseki Karsztkutató Csoport és a Spirál-víznyelő-barlang

Szünet

Sliz György: 800 méter hosszú lett a Szent Özséb-barlang

Tarnai Tamás–Szőke Emília: A Szegedi Karszt- és Barlangkutató Egyesület

Slíz György: A Visegrádi-hegység leghosszabb barlangjának feltárása
Losonci Gábor: A Barlangkutató blog első pár hónapja
Szabó Lénárd: Új feltárások a Harcsaszájú-barlangban
Surányi Gergely–Kovács Richárd–Slíz György: A Vacska-barlang feltárása
Polacsek Zsolt: 20 év eredményei a Dél-Gerecsében

19⁰⁰ Büfévacscora

20⁰⁰ Vetítések

Kocsis Ákos: Működő víznyelők a Dunántúli-középhegység különböző részein
Losonci Gábor: Albánia 2008
Vid Gábor: Fogyatékkossággal élők barlangtúrái

November 9.

9⁰⁰ Szakelőadások

Pataki Róbert: A Kossuth-barlang merüléseinek 2008-as eredményei
Szentes György: Beszámoló a dél-koreai Jeju-szigeten tartott XIII. Nemzetközi Vulkan-szpeleológiai Szimpóziumról
Polacsek Zsolt–Szittner Zsuzsa: További kutatási lehetőségek a Királyerdőben
Riskó Ágnes: Barlangász kongresszus Franciaországban, és ahogy eljutottunk odáig
Hegedűs András–Kiss Attila: A 2008. évi, hatodik Njegusi-expedíció eredményei

Szünet

Balázs Gergely: Beszámoló a 2008-as Kelet-Hercegovinai barlangi kutatásokról
Szabó Lénárd: Új kutatási eredmények a Canin-fennsíkron
Kosztra Barbara–Szabó Zoltán: Izlandi barlangok térképezése
Horváth Gergely–Leél-óssy Szabolcs: Szecsuan és tajvani karsztos tájakon
Perényi Katalin–Zih József: Pádisi hírek

13³⁰ Ebédszünet

Posztterek:

Németh Ágnes: A Bükki Karsztvíz Észlelő Rendszer adatainak pótlási módszere
Németh Ágnes: Neuronhálózatos módszer alkalmazása a Bükki Karsztvíz Észlelési Rendszer adatainak előrejelzéséhez
Kosztra Barbara–Szabó Zoltán: A Stompahraun barlangjai (Izland)
Kosztra Barbara–Szabó Zoltán: A Djúpihellír és a Grjótagjá térképe (Izland)
Szabó Lénárd: Új feltárások a Harcsaszájú-barlangban
Szabó Lénárd: Új kutatási eredmények a Canin-fennsíkron

Részvételi díj: MKBT tagoknak 2000 Ft, nem tagoknak 4000 Ft, amely a szombati büfé jellegű vacsorát is magában foglalja.

Az 50 éves ünnepi rendezvényen is résztvevők: MKBT tagoknak 3000 Ft, nem tagoknak 6000 Ft.

A rendezvény ideje alatt a Speleo Sportbolt (Kocsis András) árusítja termékeit.

SZAKMAI KIRÁNDULÁS

Társulatunk 2009. január folyamán egynapos szakmai kirándulást szervez a bécsi Természettudományi Múzeum „Willendorfi Vénusz – a kőkorszak rejtélyei” című időszakos kiállításának megtekintésére, amely február 1-jén bezár.

A Willendorf-i Vénusz megtalálásának 100. évfordulója alkalmából rendezett nagyszabású kiállítás anyagában számos egyedülálló barlangi lelet került kiállításra. Az időszakos kiállítás mellett lehetőség nyílik többek között a múzeum rendkívül jelentős ásványtani gyűjteményének megtekintésére is. A múzeum Karszt- és Barlangtani Osztálya által összeállított ún. Speleo-ösvény füzet alapján további barlangtani szempontból igen jelentős látnivalókat is felkeresünk, melyek között számos történetileg jelentős barlangot ábrázoló falfestmény is látható lesz.

Kérjük, hogy az érdeklődők jelentkezési szándékukat

legkésőbb 2008. november 30-ig

jelezzék a Titkárságon, hogy a szervezési munkákat időben megkezdhessük.

Titkárság

HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK

TÁMOGATÓINK

Vid Gábor 20 000 Ft – Vass Imre sírjának felújításához.

Támogatóink nagylelkű adományait szívből köszönjük.

A KARSZT ÉS BARLANG ALAPÍTVÁNY HÍREI

A Karszt és Barlang Alapítvány Kuratóriuma nagy örömmel fogadta, hogy a 2008 évre kiírt pályázatra az eddig megszokotthoz képest rekord mennyiségű, összesen 16 darab pályázat érkezett be. A beküldők között ráadásul több új pályázó is szerepelt, valamint új, igen reményteljes, és támogatásra érdemes kutatási cél fogalmazódott meg. Sajnos, ehhez a rekord mennyiségű pályázathoz képest ideai anyagi forrásaink a negatív rekordot érték el.

Mint azt a Tájékoztatóban megjelent Közhasznúsági Jelentésben is közzétettük, az ez évi pályázatok elbírálását az Alapítvány igen rossz gazdasági helyzete miatt kénytelenek voltunk őszre elhalasztani. Sajnos a banki kamatok továbbra is igen alacsonyok maradtak, a döntést azonban már nem akartuk tovább halogatni.

Egy korábbi, 2006-os döntés alapján a 2004–2005-ös Karszt és Barlang társfinanszírozására a Kuratórium megítélt 300 000 Ft-ot, melynek igénybe vételére ez évben kerül sor. E mellett idén mindössze 150 000 Ft áll rendelkezésre a benyújtott pályázatok támogatására, mely sajnos jóval kevesebb a sok éve megszokottnál. A döntés során a Kuratórium figyelembe vette az egyes csoportok kutatásainak sikerességét, a korábbi kutatások dokumentálását és publikálását, valamint az elmúlt években odaítélt támogatások nagyságát. E mellett a Kuratórium prioritásként kezelte, hogy új pályázók is szerepeljenek a támogatottak körében. A fentiek alapján a Kuratórium a mellékelt táblázat szerint osztotta fel és ítélte oda az ez évben rendelkezésre álló összeget a pályázók között:

Sajnos, mi is látjuk, hogy a nyertesek köre jelentősen leszűkült az elmúlt években megszokotthoz képest, sőt a fenti összegek is igen csekélyek egy kutatás vagy egy tábor költségvetésében. Éppen ezért a Kuratórium a jövőben szívesen fogad bármi

Pályázó neve	Pályázati cél	Támogatási összeg, Ft
ADRENALIN és ANUBISZ Barlangkutató Csoportok	A Pilis és a Hosszú-hegy térségének feltáró kutatása	40 000
MYOTIS Barlangkutató, Természetjáró és Termvédő Egyesület	Hármaskúti-víznyelőbarlang feltárása	40 000
TROGLONAUTA Barlangkutató Egyesület	A Naszályi-víznyelőbarlang feltáró kutatása	40 000
Pécs-Baranyai Origó Ház Egy Mecseki Karsztkutató Csup.	A Spirál-víznyelőbarlang kutatása	30 000
	Összesen:	150 000

olyan ötletet, javaslatot, amivel az Alapítvány nagyobb mértékben segíthetné a magyar barlangkutatás egészét.

*Borzsák Sarolta
titkár*

30-975 8933, 26-355-689
borzsak.sari@freemail.hu

BESZÁMOLÓK, RÖVID CIKKEK

XIII. NEMZETKÖZI VULKÁNSZPELEOLÓGIAI SZIMPÓZIUM JEJU-SZIGET, DÉL-KOREA

A XIII. Nemzetközi Vulkánszpeleológiai Szimpózium a dél-koreai Jeju-szigeten zajlott le 2008 szeptember 1. és 5. között. A szimpóziumon 62 résztvevő volt jelen négy kontinens (Európa, Azsia, Észak- és Dél-Amerika, Ausztrália – Új-Zéland) 22 országából.

Ezen kívül még a rendező ország mintegy 30 kutatója és szakembere vett részt részben rendezőként, részben előadóként. Magyarországot Gadányi Péter a Nyugat-magyarországi Egyetem adjunktusa képviselte, de még ide sorolhatjuk e sorok íróját és feleségét is.

A 74 km hosszú és 32 km széles Jeju-sziget 1845 km² területével Dél-Korea legnagyobb szigete. A sziget sűrűn lakott, 560 000 a lakosság száma. Legmagasabb csúcsa a 1950 m magas Mount Hallasan, amely egyben Dél-Korea lemagasabb pontja is. A sziget teljes egészében vulkánikus eredetű. Egy negyedkorban keletkezett pajzsvulkán, amely a 100 m mélyen fekvő kontinentális talapatból emelkedik ki a Sárga-tengerből, délre a koreai félszigettől. A vulkáni tevékenység mintegy 1,2 millió éve kezdődött és négy fázison át a jelenkorig tartott. Az utolsó kitörést mintegy 800 évvel ezelőtt jegyezték. A kőzetanyag bazalt és ennek igen változatos tufa sorozatai.

Néhány trachit benyomulás is történt, amelyek tanúi a látványos trachit-dóмок. A kitörések kezdete tengeralatti volt, majd fokozatos kiemelkedéssel egyre inkább felszíni vulkáni tevékenység játszódott le. A Mount Hallasan tömbje mintegy 25 000 évvel ezelőtt kitört vulkán eredménye. Az utolsó vulkáni fázisok kiterjedt bazaltláva-folyásokat eredményeztek, amelyekhez kapcsolódnak a lávabarlangok képződései is. Habár a legidősebb barlangot 200 000 évnél is régebbinek gondolják. Az utolsó vulkáni tevékenység során 368 parazita vulkán (oreum) keletkezett, amelyek a sziget rendkívüli látványosságai közé tartoznak.

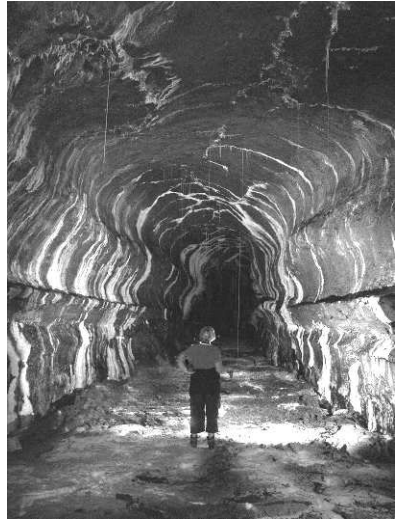
120 bazaltfolyásokban keletkezett lávabarlang ismert. Jelentős részük több kilométeres tágas alagút: Leghosszabb a 7,5 km hosszú Manjang-lávabarlang, melynek fő járata 25 m széles és 30 m magas. A barlangok némelyike összetett emeletes labirintus, más járatok szövevényes deltaszerű elágazásokat formálnak. A járatok falán a lávafolyások szerkezetét, a járatok alján pedig a látatípusokat lehet megfigyelni. Lávazuhatagok, lávasztalaktitok és -sztalagmitok változatos méretekben és formákban vannak jelen. Gyakoriak a falakon az opálkristály-kiválások. A beszivárgó vizek mállasztó hatására látványos elszíneződött zónák mutatkoznak.

A sziget néhány lávabarlangjának a világon egyedülálló, különleges látványosságai a karbonát cseppkőképződmények. Ezek legfőképpen a Dangcheomuldong- és Yongchendong-lávabarlangok több kilométeres, tágas alagútjaiban figyelhetők meg.

Változatos formájú, hófehér vagy világos-sárga függő-, álló- és szalmacseppkövek, zászlók és cseppkőlefolyások díszítik a falakat. Képződésük magyarázata viszonylag egyszerű. A látatömegek fölé a tenger felől magas mésztartalmú dűnehomok telepedett. A homokon keresztülszivárgó vizek a meszet feloldották és a lávabarlangok repedésein át megjelenő meszes vízből kiváltak a cseppkövek. A cseppkőképződés a nagy mésztartalom és az intenzív szivárgás miatt gyorsan zajlott, a cseppkövek kora viszonylag fiatal, néhány ezer évre tehető.

A Mount Hallasan Nemzeti Parkot és környékét, valamint a lávabarlangokat az UNESCO 2007-ben felvette a világörökségek listájára.

A szimpózium a négycsillagos Sunshine Hotel-ben zajlott. Itt voltak az előadások és itt laktak szinte kivétel nélkül a résztvevők. A rendezőség kivételesen kedvezményes árat biztosított úgy a szállás, mint az étkezé-

A Yongchendong-lávabarlang

sek tekintetében. Az egész szimpóziумot szervezettség és a rendezés magas színvonala jellemezte.

A szimpóziумot Kyung Sik Woo professzor, az esemény fő rendezője nyitotta meg. Az ünnepélyes megnyitón beszédett mondott még a sziget önkormányzatának kormányzóhelyettese, valamint az UIS Vulkánszpeleológiai Bizottságának elnöke, Jan Paul van der Pas.

Az ötnapos eseményen három napon át tartottak az előadások, míg két napon át közös szakmai kirándulásokon vettünk részt. A mintegy 40 előadás kivétel nélkül színvonalas volt. Először a helyi szakemberek a sziget földtani és barlangtani értékeit mutatták be. Majd a világ különböző részeiről beszámoltak lávabarlangok kutatásairól, így többek között Japán, Izrael, Szíria, Jordánia, Húsvét-sziget, Galapagos-szigetek, Mauricius, Ízland, Új Mexikó, Kenya és az Azori-szigetek lávabarlangjaiban folyó kutatásokról szerezhettünk ismereteket. Külön megemlítem Gadányi Péter előadását az izlandi vulkáni barlangokról (Hornito caves on the Aðaldalsharun lava field, Iceland). Ugyanakkor Gadányi Péter egy posztert szerkesztett Balázs Dénes lávabarlangokkal kapcsolatos utazásairól. A poszter külön sikert aratott a japán résztvevők körében, mivel egyik képen Dénest lehetett látni a Fujijama barlangjainál a japán barlangutatók körében. Néhány idősebb japán kutató felismerte magát a készült csoportképen és emlékezett Dénesre.

Ezenkívül tudományos előadásokat hallottunk a lávabarlangok keletkezéséről, a lávabarlangok ásványairól, a Fujijama falenyomat-üregeiről, valamint mikrobiológiai megfigyelésekről.

Az első közös kiránduláson megtekintettük a Manjanggul-lávabarlang közönség számára is megnyitott kilométer hosszú szakaszát, amely egy látványos lávazuhatagnál végződik. Ezután megmásztuk a Seongsan Ilchulbong Tufa-kúpot, amely a tengeralatti vulkanizmus, majd a felszínre emelkedés látványos tanúja. A nap befejezéséként a Jeju-kőpark szabadtéri kiállítását és földalatti múzeumát néztük meg, ahol a szigetről összegyűjtött érdekes lávaközetek, földtani és néprajzi gyűjtemény tekinthető meg.

A következő közös kiránduláson a Halim-parkban a közönség számára kiépített lávaalagútakban vezettek végig minket, majd a Sanbongsan Trachit Domot másztuk meg a kis barlangjában kialakított buddhista templomig. Ezután még tufaformációkat és oszlopos elválású bazaltokat láttunk a tengerparton.

A szimpóziум záróünnepsége remek hangulatban zajlott le a hotel bárjában. A végén a résztvevők még énekeltek és táncoltak is.

A szimpóziум ezzel nem ért véget, szinte mindenki résztvett az ötnapos utókirándulásokon. Ezen kívül az UIS Vulkánszpeleológiai Bizottsága és maga az UIS vezető testülete is ülést tartott. Elhatározták, hogy a következő szimpóziум Ausztráliában lesz az Undara-lávabarlangoknál, Queensland államban.

A lávaközet repedésein keresztül szivárgó vízből cseppkő válik ki a Yongchendong-lávabarlang alagútjában

Tulajdonképpen az utókirándulások voltak az igazi barlanglátogatások. Meglátogattuk a 1,5 km hosszú Waheul-barlang lávaoszlopait, lávasztagmitjait és korallformációit. Majd bejártuk egy részét a 4,5 km-es Susan-barlang többszintű lávaalagútjainak. Megcsodáltuk az 1 és 3 km hosszú a Handeul- és Socheon-barlangok salakos és fonatos lágából felépült lávapadjait. Az utolsó kirándulási napon megtekintettük a Manjanggul-lávabarlang nem kiépített szakaszait, majd a 2,5 km hosszú látványos Yongcheondonggul-barlang karbonátos cseppköveiben gyönyörködtünk. A lávafolyosót hosszan díszítik a szebbnél szebb cseppkőképződmények, melyek a már előbb leírt módon keletkeztek. A barlang mennyezete egy villanyoszlop helyét ázó munkagép alatt szakadt be. Jelenleg 10 m mély, létrával kiépített aknán keresztül juthatunk a fő járatba. A barlangnak valaha egy másik bejárata lehetett, ami beomlott, mivel régi cseréptöredékek és állatcsontok kerültek elő a járatokból.

Itt kell megjegyezni, hogy az összes barlang a világörökség szellemében szigorúan védett. A fontosabbakat lezárták és bejáratuk környékét kerítéssel vették körül.

Az utolsó kirándulás után még egy nem hivatalos búcsúestet tartottak a résztvevők, ahol remek hangulat mellett búcsúztak azzal, hogy viszontlátásra 2010-ben Ausztráliában.

Dr. Szentés György

ALCADI 2008

2008. szeptember 15—17. között 9. alkalommal került megrendezésre az ausztriai Baden bei Wien-ben a magyar alapítású nemzetközi barlangtörténeti szimpózium. Jóllehet a rendezvény szervezői ez alkalommal még a részvételi díj fizetésétől is eltekintettek, a regisztrált résztvevők száma ezúttal volt a legalacsonyabb. A konferencián a rendező ország részéről 5, Csehországból 4, Magyarországról 3, Szlovéniából 1 fő vett részt.

Az első nap délelőttjén szakelőadások hangzottak el többek között *Heinz Ilming*: Várak és barlangok kapcsolata az Alpok keleti nyúlványainál, *Erhard Christian*: A *Troglophilus cavicola*, a barlangi szöcske első leírásáról és elterjedéséről, *Heinz Holzmann*: Gustav Calliano és az első barlang említése Baden-ből, *Hazslinszky Tamás*: Szivornyás források említése a Kárpát-medencében 19. századi irodalmak alapján, *Andrej Kranjc*: A barlangi turizmus kezdetei: Postojnai-barlang 1819—1828, *Radoslova Bodláková–Jan Flek*: A legérdekesebb történelmi jelentőségű képeslapok a Morva-karszton, *Igor Harna–Jiri Urban*: Karsztbarlangok a Kárpáton túl, Ukrajnában, illetve Fehér foltok Európa barlangtérképén – a Moldáv Köztársaság címmel.

Délután a Schönau-i kastély parkjában (Schönau an der Triesting) található ún. Éjszaka Templomá-ba látogattunk. A mesterséges barlangot Braun báró építtette, hogy a kertünnepségein résztvevő vendégeit szórakoztassa. A magas hasadé-

Dr. Karl Mais megnyitja a szimpóziumot

szerű járatok labirintusából egy nyitott, kör alakú, oszlopokkal szegélyezett csarnokba juthattak, ahonnan zavartalanul lehetett gyönyörködni az éjszakai égboltban.

Visszatérve Baden-be, a helyi Rolett Múzeumban, a konferenciát megelőző Osztrák Barlangnap alkalmával berendezett barlangtani kiállítást látogattuk meg. A konferencia résztvevői többek között nagy lelkesedéssel próbálták ki a Heinz Holzmann által tervezett műbarlang kuszodáját, majd a földszinti és emeleti kiállítóhelyiségekben a barlangkutatás különböző szakterületeivel kapcsolatos dokumentumokat, fényképeket, festményeket stb. tekintettek meg.

Az esti programban, a helyi gasztronómia specialitásainak kóstolása mellett egy kellemes Heuriger-beli (borozó) kötetlen baráti beszélgetés szerepelt.

A második napon először a Természettudományi Múzeumot kerestük fel Bécsben, ahol lehetőségünk nyílt az alagsori tárlókba betekinteni. Itt többek között a csehországi Byči skala, illetve a szlovéniai Muska jama barlangokban talált leleteket mutatták meg a résztvevők számára. Ezt követően villámlátogatás keretében a Willendorfi Vénusz – a kőkorszak rejtélyei című időszakos kiállítást kerestük fel.

A Természettudományi Múzeum gazdag leletanyagának kis részlete a raktárakban

veiben foglalta össze kéziratban a felsorolt helyeken szerzett tapasztalatait.

A könyvtár után a Királyi Palotában (Hofburg) található Kulturális Örökségvédelmi Hivatal helyiségeibe látogattunk. A hivatal helyiségei Rudolf trónörökös egykori lakosztályából kerültek kialakításra úgy, hogy a bútorok, festmények ma is eredeti helyükön állnak. A Habsburg dinasztia egyes tagjai igen nagy jelentőséget tulajdonítottak a természettudományos kutatásoknak és jelentős pénzzadományokkal járultak hozzá a különböző tudományos gyűjtemények létrehozásához, mint pl. az udvari ásványgyűjtemény, a botanikus- és az állatkert. A nap hátralévő részében Bécs belvárosában rövid városnézésre volt még lehetőség.

A konferencia zárónapján a Rax és a Schneeberg közötti Höllental-ban található Kaiserbrunn szerepelt a programban. Itt létesült a Bécs vizellátását biztosító Kaiser-

Az Éjszaka temploma műbarlang egyik járata

brunn karsztforrás vizének foglалása, s 1973 óta itt működik az első ún. Vízvezeték Múzeum.

A konferencia idejére Társulatunk megjelentette a 2006. évi 8. ALCADI szimpózium előadásait tartalmazó kötetet, melyet a helyszínen át is adtunk a jelenlévő akkori résztvevőknek.

F. N.

IZLAND BARLANGJAIBAN

Izland körbeutazása, a felföld bejárása, műholdas felszínborítás-térképek ellenőrzése, vulkanikus barlangok tanulmányozása és térképezése volt a célja annak az egy hónapos expedíciónak, amely 2008. június 21-én indult. Terepjárónkkal ketten indultunk el, és Norvégiából komppal öt nap alatt értünk a szigetre. A következő öt nap alatt a gleccserek déli tájait jártuk be, majd elértük Reykjavíkot. Itt csatlakozott hozzánk Mari László és Vasvári Kinga. Barbara és Laci munkája a CLC2006 felszínborítás-térkép izlandi állapotának ellenőrzése volt. Ezalatt megismerkedtünk a Reykjanes-félsziget barlangjaival, és egyet közülük feltérképeztünk. A következő egy hétben bejártuk az izlandi felföldet, felkerestünk aktív vulkanikus területeket, gleccsereket, és tanulmányoztuk a jég alatti kitérősek képződményeit. Az utolsó napokban a Myvatn-tó környékét ismertük meg, és itt is feltérképeztünk egy barlangot. Három heti kint tartózkodás után 3 nap alatt Dánián keresztül utaztunk haza.

A barlangokban gazdag területekkel kapcsolatban előzőleg Gadányi Pétertől kaptunk segítséget, aki a területről a Karszt- és Barlang 2006-os számában adott közleményt. Két objektum térképezését tűztük ki célul, a Reykjanes-i Djúpihellírt, és a Myvatn-tó közelében található Grjótagját, amelyről eddig csak szórványos információ látott napvilágot.

A Djúpihellír (djúp-mély, hellír-barlang) a Bláfjöll alatt elterülő Strompahraun (hraun-láva) mezején található, több hasonló barlang szomszédságában. A viszonylag könnyen járható kötélfontos lávamezőt a bejárat közelében több felszakadás szakítja meg. A barlang bejárata is egy felszakadt barlangfolyosó. A több fázisban keletkezett üregrendszer egymás felett kialakult lávacsatornák összeszakadásával keletkezett. Hossza kb. 250 méter. A kutatásaink előterébe azért került, mert a nevének alapjául szolgáló függőleges kürtők szakítják meg. A térképezés a felszínen GPS-pontok kitérésével kezdődött, majd azok alapján a felszín és a barlang teodolitos felmérése következett. A helyszínrajzi vázlat és a végleges térkép 1:100-as méretarányban készült el.

Utunk második célállomása a Grjótagja. A Krafla közelmúltban lezajlott kitéréséhez némileg köthető képződmény tulajdonképpen egy hasadék. Egy nagy kiterjedésű lávaplatón a magmakamra állapotának megváltozása miatt egy nagyobb terület 10 métert süllyedt. Az elmozdulás során több száz méter hosszú hasadékpár jött létre. A két elmozdulási felület között megbillent felszín alatt hosszú barlangjárat keletkezett. A hasadékok pedig a még jelenleg is aktív területen forróvizet emelnek a felszínre. A barlang számos bejáratral rendelkezik, amelyek tulajdonképpen felszakadások, és rögtön a hosszan húzódó folyosóba torkollnak. A magunkkal vitt információ szerint erről a barlangról korábban nem készült felmérés, és leírást sem találtunk. Mindössze annyit tudtunk biztosan, hogy 40 fokos víz tölti ki, és 30 méter hosszú. A barlang bejárata igen forgalmas, számos szervezett túra célpontja. A bejáratú termetet kitöltő víz nagyon látványos, főleg napfény mellett. A víz hőmérséklete az elmélyültebb ismerke-

déstől azonban mindenkit elriaszt. A forgalom miatt napközben nem igen lehetett térképezni, így inkább a kora reggeli időpontokat, vagy a késő estét választottuk. A bejáratí termék felmérése után hamar kiderült, hogy a tavakon túl a barlang még hosszan folytatódik, és a száraz és tavas szakaszok kavalkádja megannyi titkot rejt.

Ez alkalommal 3 napot töltötünk a felméréssel, amely során GPS-el a hasadék teljes hosszát

felvételeztük, a barlangot 250 méter hosszban mértük fel és rajzoltuk meg.

Az expedíció eredményeiről részletesebben a 2008-as Karszt- és Barlang hasábjain, és az idei Barlangkutatók Szakmai Találkozóján is beszámolunk.

*Kosztra Barbara, Szabó Zoltán
Plózer István Víz alatti Barlangkutató Csoport*

A SZÁDVÁRBORSAI MILADA-BARLANG ÉS A JÓSVAFŐI VASS IMRE-BARLANG KÖZÖTTI KAPCSOLAT 1963. ÉVI NYOMJELZÉSI ADATAINAK UTÓLAGOS KÖZZÉTÉTELE AZ ÖSSZEFÜGGÉS BEMUTATÁSÁRA

Bevezetés

Korábban már jelent meg beszámoló a sikeres 1963. évi nyomjelzésről a Karszt és Barlang hasábjain (1964), de ebben a kishírben nem került sor a mérési adatok részletes bemutatására. Az eredeti nagyon kis méretű mérési jegyzőkönyv ugyanis elkallódott a Kutató Állomás sok kötetet kitevő meteorológiai adatai között. A jegyzőkönyvet csak sok évvel később találtuk meg. Tekintettel arra, hogy 2006-ban a Szlovák fél részéről újabb nyomjelzési kísérletre került sor, amely nem mutatott ki kapcsolatot a Vass Imre-barlang forrásával, ezért feltétlenül szükséges, hogy most tegyük közzé az 1963. évi sikeres nyomjelzés adatait.

Korábbi vizsgálatok a Vass Imre-barlang víznyelőjének kimutatására

A Vass Imre barlang feltárását az a körülmény tette lehetővé, hogy 1954 június 15-én a Tohonya-völgy végén megnyílt a rendszer árvízi forrászája. Mivel 30 évi forrásmérés alapján a Kis-Tohonya-forrás maximális vízhozama 27 000 l/perc volt, ezért feltételezhető, hogy az azóta sem mutakozó jelenség hozama is legalább 30 000 l/perc lehetett. Geomorfológiai szempontból ugyanis egyértelmű, hogy a vakon végződő Tohonya-völgy folytatása a felszín alatt a Vass Imre-barlang átlag 15 m² keresztmetszetű folyosója, amely méret az ÉNY–DK-i irányú végponti teremben megkétszereződik az ott húzódó nagyszabású törésvonal tektonikai hatása következtében. Már kezdetben feltételeztük, hogy csak a Milada-barlang lehet a barlang folytatása, mert ebben az irányban nem ismert más elegendően nagy méretű víznyelő, melynek patakja olyan nagyméretű barlangrendszer kialakítására alkalmas lett volna, mint a Vass Imre-barlang. A barlang végponti óriásterme annak a törésvonalnak men-

tén alakult ki, amelyet Balogh Kálmán mutatott ki Jósvafő és Szádvárborosa között 1941-ben. Ezért várható, hogy a barlang még nem ismert folytatása e törés mentén alakult ki.

Fentiek miatt 1958 májusában sóval, fluoreszcenncel és rubidium-izotóppal, majd augusztusban fluoreszcenncel végrehajtott nyomjelzési-kísérletek során a jelzőanyag minden esetben csak a Kecő-forrásnál jelent meg, de a Milada-nyelő hozama nem volt nagyobb 2000 l/percnél. Ennek következtében a Vass Imre–Milada-barlang összefüggése csak abban az esetben tekinthető valóságosnak, ha az eredetileg kialakult barlangrendszer — kialakulásának utolsó időszakában — a Kecő-forrás vízrendszere hátráló korrózióval ill. erózióval lefejezte és ezért felszín alatti bifurkáció alakult ki. Ezért arra vártunk, hogy a víznyelő elegendően nagy hozama esetén a túlfolyó víz eljut a Vass Imre-barlang forrásához is.

Az 1963-évi nyomjelzés eredménye

1962–63 tele novemberből március végéig húzódott, amikor ugrásszerűen megindult a több mint fél méter vastag hó olvadása. Gádoros Miklóssal beláttuk, hogy ez az alkalom kivételes lehetőséget nyújt a feltételezett összefüggés kimutatására. Ezért 1963. március 24-én 13 és 14 órakor 1,5–1,5 mázsa konyhasót öntöttünk a Milada-barlang nyelőjébe. A nyelőbe befolyó patak hozama a nyomjelzés idejében 11 600 l/perc volt. Ugyanakkor a Kis-Tohonya-forrás hozama 6900 l/perc volt.

A négy napos mintavétel sorozat a Kis-Tohonya-forrás barlangi- és a foglalt forrászaj esetében is a március 24–28 közötti időszakban történt. A klorid-ion elemzési adatokat és a napi vezetőképesség és forráshozam interpolált adatait az *1. sz. táblázat* tartalmazza. Az adatok alapján készült diagrammot pedig az *1. sz. ábrán* mutatjuk be.

A nyomjelző anyag meglepően gyorsan, 14 óra alatt jutott el a Kis-Tohonya-forráshoz, ami a 4500 m-es légvonalbeli távolságot figyelembe véve 321 m/óra sebességnek felel meg. A nem várt nagy sebesség miatt a klorid-ion-tartalom elemzését csak március 25-én reggel 7 órakor kezdtük el. A Barlangi-forrásszaj klorid-ion-tartalma az első hullámban maximum 6,5 mg/liter értéket ért el, a második hullámban március 27-én a maximum értéke csak 5 mg/liter volt. A második hullám két nappal későbbi megjelenése az egy órás beadási időkülönbség ellenére arra vezethető vissza, hogy a bifurkáció helyén túlfolyó patak hozama és sebessége gyorsan csökkenhetett, bár közben az egész vízrendszer hozama rohamosan nőtt. A víznyelő hozama ugyanis valószínűleg néhány órán belül zérusra csökkent. Jól látható, hogy csekélyebb mértékben, de az alaphozamot szállító Foglalt-forrásszajhoz is eljutott a nyomjelző anyag kisebb koncentrációban. E forrásszaj vizsgálatát sajnos csak a második hullám kezdetéig folytattuk. A viszonylag kis koncentrációk ellenére az átlagos természetes klorid-ion-koncentráció 3,1 mg/liter feletti értékei valószínűsítik, hogy a mért változások a beadott jelzőanyagból származnak. Az előbbi értéket Izápy Gábor 1977–1978 évi klorid-ion elemzése alapján 330 mérési adatból számítottuk ki. Természetes körülmények között a vizsgált időszakban nem volt nagyobb változás a klorid-ion idősorban 1,3 mg/liter értéknél.

A fenti adatok feldolgozása során megvizsgáltuk a Kis-Tohonya-forrás 1963. évi forrásmérési eredményeit is. Ennek alapján a napi vezetőképesség- és vízhozam-mérések adataiból megszerkesztettük a fenti mennyiségek interpolált értékeit is az elemzési időszak időtartamára. A kísérlet klorid-ion idősorának nyomjelzési eredetét nagymértékben bizonyítja, hogy a barlangi forrás 30 $\mu\text{S}/\text{cm}$ nagyságrendű napi vezetőké-

I. sz. táblázat

Nyomjelzési - kísérlet a szadvárborasai Milada-barlang nyelője és a jósvafői Vass-Imre barlang Kis-Tohonya - forrása között						
Időpont 1963 március	Barlangi - forrás			Foglalt - forrás		
	Klorid-ion mg/l	Vez.kép. μS/cm	Vízhozam l/p	Klorid-ion mg/l	Vez.kép. μS/cm	Vízhozam l/p
25.07,00	5,0	551	6937	5,3	533	152
25.10,30	6,2	552	7080	5,3	531	152
25.16,30	5,7	546	7147	4,6	532	152
26.00,30	6,5	535	7156	4,6	533	151
26.02,00	5,7	533	7157	4,6	534	149
26.04,00	5,0	531	7159	4,3	534	147
26.06,00	5,5	528	7161	4,4	535	145
26.08,00	3,9	525	7163	3,7	536	143
26.10,30	5,2	522	7166	3,5	536	141
26.12,00	4,6	520	7167	3,6	536	139
26.13.,00	3,8	522	7170	3,8	537	137
26.14,00	4,0	523	7172	4,1	537	136
26.15,00	3,8	525	7175	3,6	537	133
26.17,30	3,7	529	7182	3,2	537	133
26.21,30	3,8	530	7192	3,8	538	133
26.22,45	3,7	533	7196	2,5	538	133
27.01,30	3,7	533	7202	3,6	539	133
27.03,30	3,8	536	7207	3,9	539	133
27.05,00	4,8	537	7211		539	133
27.07,00	4,0	540	7217		539	133
27.09,00	4,3	542	7223		540	133
27.11,00	4,5	543	7228		540	133
27.13,00	4,7	542	7231		541	133
27.15,00	4,8	541	7260		541	133
27.17,00	4,9	541	7317		540	133
27.19,00	5,0	540	7475		540	133
27.21,15	5,0	540	7494		540	133
27.24,00	3,7	539	7577		540	133
28.02,00	4,4	538	7695		540	133
28.04,00	4,3	537	7753		540	133
28.06,30	4,1	536	7825		540	133
28.12,00	4,1	534	7983		540	133
28.18,00	3,3	534	8255		540	133
28.21,00	3,6	534	8391		540	133

pesség változás értékei azzal párhuzamosan változtak. A csaknem változatlan hozamú Foglalt-forrásszáj vezetőképesség értékei viszont nem tükrözik a kettős hullám lefutását, ami kiemeli azt a tényt, hogy a nyomjelző anyag valóban a Vass Imre-barlangból érkezett a forráshoz. A nyomjelzések időszakának végén a Barlangi-forrás ugrásszerűen növekvő vízhozama mutatja, hogy a kísérlet egy nagyobb áradás hozam-növekedési szakaszában történt.

Összefoglalás

Fentiek alapján megállapítható, hogy a geomorfológiai viszonyoknak megfelelően a Vass Imre-barlang még nem ismert folytatása eredetileg valóban a Milada-barlang része volt. A kapott, viszonylag kis koncentrációk abból adódnak, hogy a beadott konyhasó klorid-ion tartalma kerekén csak 60 százaléka a teljes mennyiségnek (egy-egy beadásnál csak 90 kg). Ezért a nyomjelzés időszakában mért nyelő hozam 11 600 l/perc) figyelembe vételével a jelzőanyag lefutás 14 órája alatt kerekén 10 millió liter vízben csak 90 millió mg klorid-ion oldódott fel. A kapott érték 9 mg/liter összes koncentráció-növekedésnek felel meg. A Milada-nyelő és a források közötti barlangi főágakba beszivárgó vizek koncentráció csökkentő hatása következtében mértünk 5-6 mg/l klorid-ion mennyiséget. Ilyen kis koncentrációt nem szoktunk figyelembe venni nyomjelzések során, de a kettős klorid-ion hullám megjelenése és a vezetőképesség párhuzamos változása a Barlangi-forrás koncentráció változásában arra mutat, hogy valóban a kettős nyomjelzés sótartalmát mutattuk ki.

Maucha László

HÍREK, HIRDETMÉNYEK

BESZÉLGESSÜNK BARLANGOKRÓL

Minden hétfőn 18 órától a Szemlő-hegyi-barlangban. Most elsősorban a franciaországi tanulmányút szakmai tapasztalatairól fogunk beszélgetni. Mindenkit szeretettel várunk.

Kraus Sándor

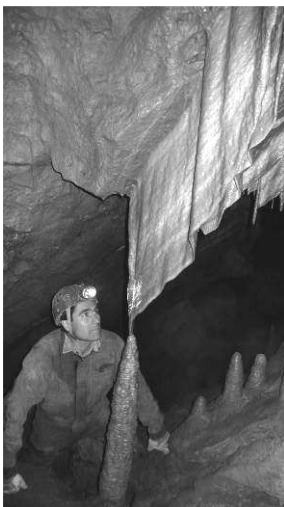
ÚJABB OSZTRÁK REKORD

A Raucherkarhöhle és a Feuertal-rendszer összeköttetésének tavalyi megtalálásával létrejött Schönberg-barlangrendszerben újabb 8 km-nyi járatot tártak fel, s ezzel összes hossza 128 km-re növekedett.

JELENTŐS BARLANGFELTÁRÁS A PILISBEN Vacska-Rejtektút-barlangrendszer

Az ARIADNE Karszt- és Barlangkutató Egyesület 1991 óta kutatja a Pilis-hegységben található Csévi-szirtek barlangjait. Kitartó munkával az ismert barlangok hosszát jelentősen megnöveltük, valamint több nagy barlangot is feltártunk, illetve nagyobb barlangösszekötések is történtek. (Leány-Legény-Ariadne-barlangrendszer 4580 m, Indikációs-barlang 672 m, Ajándék-barlang 370 m, Rejtektút-barlang 200 m, Ősi-barlang 97 m)

A Vacska-barlang első 13 méterét egy vadmacskát követve még 1999-ben találtuk. Akkoriban azonban a szűk hasadék csak egy volt a sok feltárt kis barlang kö-

zül. 2007 nyarán azonban felfigyeltünk az erős huzatra és a Szent Özséb Barlangkutató Csoporttal közös kutatásba fogtunk. A végpontot jelentő rendkívül szűk szálkőhasadékon 6 méteres táróval jutottunk át 2008 nyarára. Sajnos alig 20 méter szabad járat után újabb szálkő-hasadék állított meg minket. Itt 5 métert kellett átbontani, aztán szabad volt az út. Az első bejárások alkalmával 700 méterre növeltük a barlang hosszát, mélysége pedig elérte a 75 métert. A folyamatos feltárások mellett sok energiát fordítottunk az útvonalak kijelölésére, a barlang lezárására, valamint a térképezésre. Az 50–100 méteres napi feltárások a munkák mellett is könnyedén jöttek, aztán a térképnek köszönhetően 1 napos bontással összekötöttük a Rejtektűt-barlanggal, így a rendszer hossza már meghaladta az 1 kilométert. Ezután újból szálkő tágítás következett a fő huzat irányába aminek eredményeként újabb 400 métert találtunk, s a barlang hossza ezzel meghaladta az 1800 métert, vertikális kiterjedése pedig 86 méter lett. A barlang jelentős hossza mellett a cseppkőgazdagsága is kiemelkedő, legalább is a dunántúli viszonyokhoz képest. Ami pedig kutatását és bejárását igen kellemessé teszi, az a sár hiánya. Reméljük hamarosan további sikerekről számolhatunk be.

Kovács Richárd

MKBT TÁJÉKOZTATÓ

Megjelenik minden páratlan hónap elején (lapzártá: minden páros hónap 10-én)

Kiadja a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat

1025 Budapest, Pusztaszeri út 35.

Tel.: 346-0494, tel./fax: 346-0495. E-mail: mkbt@t-online.hu

Szerkesztő: Fleck Nóra. Felelős kiadó: dr. Leél-Össy Szabolcs

A tájékoztató számára leadott cikkek, anyagok tartalmáért a szerzőik felelősek.

Floppyn, CD-n és e-mail-en érkező anyagokat World formátumban tudunk fogadni.

A SPELEO SPORTBOLT 2008. ÉVI ÁRLISTÁJA

Cordura overall (2féle anyagtypusból igények szerint)	13 500 Ft-tól
Polar aláöltözés (műnyúl)	8 800 Ft
Camp. Y szíjas sisak	9 500 Ft
Angol Y szíjas sisak	2 900 Ft
Barlangi bag zsákok (600 gr-os kamion ponyvából 5, 15, 40, 60, 80, literig)	1 800 Ft-tól
Barangos beülők	10 000 Ft-tól
Gumicsizma minden méretben	2 900 Ft
Vaude, Alpine Pro, Loap hálósák (+3 C-tól -25 C)	13 000 Ft-tól
Pehely hálósák (1200 g. töltésű komfort fokozat kb. -20 °C)	42 000 Ft
Poncsó (hátizsákra vehető esőköpeny)	4 400 Ft-tól
Fejlux fénycső + tartalék 6 led-es világítással ellátott fejlámpa (tartozékokkal)	30 200 Ft
Acél D Mailon	1 865 Ft
Gázfejlesztő tartályok (nyílt-zárt rendszerű, pumpás) től	16 000 Ft-tól
Esőkabát (lélegző, vízlepergető anyagból, becipzározható polar béléssel)	18 500 Ft
Lábszárvédő (Kamásli lélegző vízlepergető anyagból FOV.)	5 200 Ft
<i>Körfénycsöves (átalakított) Petzl fejlámpa (a karbid lámpa fényerejének kb. 80%) töltővel, akkumulátorral, tokozattal</i>	24 000 Ft

**Kong – Petzl – Vaude gépek, karabinerek
10–15 % kedvezménnyel!!**

WEB LAPUNKON MINDEN TERMÉKÜNK MEGTEKINTHETŐ !!!!

Címünk: 1094 Budapest, Viola u. 42

Telefon: 06-1/216-1734

E-mail cím: kocsisandras@speleo.hu

Mobil: 06-20/367-6964

Weblap: www.speleo.hu

06-20/373-9418

December hónapban 10 % kedvezmény minden termékre !

December 24-től január 5-ig zárva tartunk.

**Sporttársi üdvözlettel:
Kocsis András**